

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ
КІРОВОГРАДСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РЕКОМЕНДАЦІЇ
АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

04.02.2016

м. Кіровоград

№ 01-17/ 2«РК/К»

На виконання постійного доручення Голови Антимонопольного комітету України від 20.02.2012 року №13-01/86 щодо поглибленого дослідження ринків житлово-комунальних послуг, відділом досліджень і розслідувань було здійснено дослідження дотримання законодавства про захист економічної конкуренції під час регулювання цін (тарифів) на товари, що виробляються (реалізуються) суб'єктами природних монополій, зокрема, щодо порядку застосування цін (тарифів).

За результатами проведеного дослідження встановлено наступне.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» діє згідно статуту (у новій редакції), зареєстрованого державним реєстратором виконавчого комітету Кіровоградської міської ради 01.04.2012 р., номер запису 14441050020001345, є юридичною особою та суб'єктом господарювання у розумінні ст.1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

Виписка з єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців, серія ААБ №111066, видана державним реєстратором виконавчого комітету Кіровоградської міської ради 27.09.2011р. Дата та номер запису в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб – підприємців: 18.12.1992 №14441200000001345.

Основними видами діяльності Підприємства є централізоване водопостачання та водовідведення.

Внаслідок технологічних особливостей виробництва на ринку централізованого водопостачання та водовідведення відсутня конкуренція. Тобто, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» здійснюючи діяльність на цьому ринку, не має конкурентів, а тому, відповідно до частини 1 статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» вказане Підприємство займає монопольне (домінуюче) становище на ринку централізованого водопостачання та водовідведення в територіальних межах де розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що знаходяться у його законному користуванні, і є суб'єктом природної монополії на цьому ринку.

Послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, згідно зі статтею 5 Закону України «Про природні монополії», віднесені до сфери діяльності суб'єктів природної монополії.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про природні монополії» діяльність суб'єктів природних монополій та суб'єктів господарювання на суміжних ринках підлягає ліцензуванню відповідно до закону.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» здійснює діяльність на ринку централізованого водопостачання та водовідведення за регульованим тарифом на підставі ліцензії Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, серія АЕ №287982 від 26.12.2014 р.

Відповідно до статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» № 1875 – IV від 24 червня 2004 (далі Закон № 1875 – IV від 24 червня 2004), органи місцевого самоврядування визначають виконавця житлово-комунальних послуг, зокрема по централізованому водопостачанню та водовідведенню (до 26.04.2014 р.).

Частиною 5 статті 19 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004 зазначено, що виконавцем послуг з централізованого постачання холодної води та послуг з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем) для об'єктів усіх форм власності є суб'єкт господарювання, що провадить господарську діяльність з централізованого водопостачання та водовідведення (статтю 19 доповнено новою частиною згідно із Законом № 1198-VII від 10.04.2014, який набрав чинності 26.04.2014р.).

Згідно рішення виконавчого комітету Кіровоградської міської ради від 27.03.2012 №216, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Кіровограді, в територіальних межах де розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

Згідно рішення виконавчого комітету Знам'янської міської ради від 16.03.2012 №112, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Знам'янка, в територіальних межах де розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

Згідно рішення виконавчого комітету Олександрійської міської ради від 28.03.2012 №244, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Олександрії, в територіальних межах де розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

Згідно рішення виконавчого комітету Світловодської міської ради від 28.03.2012 №362, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» визначено виконавцем послуг з централізованого водопостачання та водовідведення в м. Світловодськ, в територіальних межах де розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що перебувають у власності чи користуванні Підприємства.

ОКВП «Дніпро-Кіровоград», щодо надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, діє одноосібно та безальтернативно в територіальних межах м. Кіровограда, м. Олександрії, м. Світловодська, м. Знам'янки, в яких розташовані інженерні мережі (трубопроводи) Підприємства. Споживачі послуг з централізованого водопостачання та водовідведення, які знаходяться у визначених територіальних межах, не мають альтернативи отримання зазначених послуг у інших суб'єктів господарювання – виконавців зазначених послуг.

За попереднім дослідженням ринку надання послуг з централізованого водопостачання та водовідведення ОКВП «Дніпро-Кіровоград», у часових межах 2011 - 2015 р.р., має ознаки суб'єкта господарювання, що займає монопольне (домінуюче) становище на ринку централізованого водопостачання та водовідведення в територіальних межах м. Кіровограда, м. Олександрії, м. Світловодська, м. Знам'янки, в яких розташовані інженерні мережі (трубопроводи), що перебувають у власності чи користуванні Підприємства, з часткою 100%.

З врахуванням наданих ОКВП «Дніпро-Кіровоград» відомостей про встановлення (із подальшими змінами) та застосування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, встановлено наступне.

	Дата прийняття та номер постанови органу, уповноваженого встановлювати (змінювати) тарифи на теплову енергію. Дата набрання чинності зазначеної постанови.	Дата введення Підприємством тарифу в дію.	Дата опублікування у засобах масової інформації.
№	1	2	3
1	Постанова НКРЕ від 20.01.2011 року №52. Ця постанова набирає чинності з 01 лютого 2011 р.	06.03.2011р.	Ненадана

№	1	2	3
2	Постанова НКРКП від 16.03.2012 року №126. Ця постанова набирає чинності з 01 квітня 2012 р.	01.04.2011р.	Ненадана (трансляція оголошення на каналі КОДРК 16,17 березня 2012р.)
3	Постанова НКРКП від 18.10.2013 року №207. Ця постанова набирає чинності з 01 листопада 2013р.	02.11.2013р.	Ненадана (трансляція оголошення на каналі КОДРК 18,19,20 жовтня 2013р.)
4	Постанова НКРКП від 06.12.2013 року №284. Ця постанова набирає чинності з 01 січня 2013р.	01.01.2013р.	Ненадана (трансляція оголошення на каналі КОДРК 14,15 грудня 2013р.)
5	Постанова НКРКП від 23.05.2014 року №558. Ця постанова набирає чинності з 01 липня 2014р.	01.07.2014р.	в газеті «Народне слово» від 12.06.2014р.
6	Постанова НКРЕКП від 26.03.2015 року №881. Ця постанова набирає чинності з 01 травня 2015р.	01.05.2015р.	в газеті «Народне слово» від 16.04.2015р.

Відповідно до частини п'ятої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004, у разі зміни цін/тарифів на житлово-комунальні послуги виконавець/виробник не менше ніж за **15** (до 13.01.2012 року - **30** днів) днів до введення їх у дію повідомляє про це споживачів з посиланням на рішення відповідних органів.

Підприємство, на Вимогу Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) від 01.07.2015р. №01-17/947, не надало документів, що підтверджують факт повідомлення споживачів про вищезазначені зміни тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам, не менше ніж за 15 (до 13.01.2012р. - 30) днів до введення їх у дію (крім інформації щодо постанов НКРКП від 23.05.2014р. №558, НКРЕКП від 26.03.2015р. №881).

Таким чином, ОКВП «Дніпро-Кіровоград» не виконувало вимоги частини п'ятої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004, а саме: не повідомляло споживачів про вищезазначені зміни тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам, не менше ніж за 15 (до 13.01.2012р. - 30) днів до введення їх у дію (крім інформації щодо постанов НКРКП від 23.05.2014р. №558, НКРЕКП від 26.03.2015р. №881), та застосовувало нові тарифи раніше строку, передбаченого означеною статтею.

Застосування Підприємством нових тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, в порушення припису частини п'ятої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004 призвело до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Слід зазначити, що у постановах НКРЕ (НКРКП, НКРЕКП) про встановлення (зміну) тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам не визначаються строки застосування встановлених (змінених) цими постановами тарифів, а лише дата набрання чинності самих постанов.

Відтак, дії ОКВП «Дніпро-Кіровоград» із застосування нових тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам, встановленими постановами НКРЕ (НКРКП, НКРЕКП), без дотримання відповідного строку повідомлення споживачів про зміну тарифів, мають ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним

(домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання та водовідведення, шляхом вчинення дій, що призвели до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Пунктом 2.3. Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №390 від 30.07.2012 року (із змінами) встановлено, що суб'єктами господарювання, що надають комунальні послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, до відома споживачів доводять таку інформацію:

- загальний розмір тарифу та його структуру (планові витрати за елементами, прибуток, податок на додану вартість);

- обґрунтування причин зміни тарифу (зазначення розміру діючого тарифу та відсотка відшкодування затвердженим тарифом собівартості, планового економічно обґрунтованого тарифу, дати, коли тариф востаннє переглядався, причин перегляду тарифу, зазначення відсотка зростання основних складових тарифу (заробітної плати, електроенергії, паливо-мастильних матеріалів), визначення відсотка підвищення тарифу тощо).

ОКВП «Дніпро-Кіровоград» не надало Відділенню підтверджуючих документів доведення до відома споживачів, відповідно до вимог Порядку, вищезазначеної інформації (крім інформації щодо постанов НКРКП від 23.05.2014р. №558, НКРЕКП від 26.03.2015р. №881).

Бездіяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» щодо недоведення до відома споживачів необхідної повної, змістовної інформації, відповідно до вимог Порядку, за певних умов, може призвести до неврахування усіх зауважень і пропозицій фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань щодо впровадження змін до діючого тарифу, що, у свою чергу, може призвести до встановлення економічно необґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг.

Відтак, бездіяльність ОКВП «Дніпро-Кіровоград» щодо недоведення до відома споживачів необхідної повної, змістовної інформації відповідно до вимог Порядку, має ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною 1 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку централізованого водопостачання та водовідведення, що може, за певних умов, призвести до ущемлення інтересів споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.

Відповідно до частини 3 статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», зловживання монополюним (домінуючим) становищем на ринку забороняється і тягне за собою відповідальність згідно з законом.

У зв'язку з викладеним та на підставі статті 46 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пункту 3 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23.02.2001 року №32-р, та зареєстрованого в Міністерстві юстиції України від 30.03.2001р. за №291/5482, зі змінами та доповненнями, адміністративна колегія Кіровоградського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

РЕКОМЕНДУЄ:

1. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (місцезнаходження: вул. 50 років, буд. 19а, м. Кіровоград, 25009, ідентифікаційний код 03346822) не вчиняти у подальшому дії, які містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом приведення правових та організаційних засад діяльності, відносин, пов'язаних із застосування нових тарифів на

послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам, які встановлюються постановами НКРЕ (НКРКП, НКРЕКП), у відповідність з вимогами норми частини п'ятої статті 32 Закону № 1875 – IV від 24 червня 2004.

2. ОКВП «Дніпро-Кіровоград» (місцезнаходження: вул. 50 років, буд. 19а, м. Кіровоград, 25009, ідентифікаційний код 03346822) припинити бездіяльність, яка містить ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, усунути причини виникнення цих порушень і умов, що їм сприяють, шляхом приведення правових та організаційних засад діяльності, відносин, пов'язаних із застосування нових тарифів на послуги з централізованого водопостачання та водовідведення, що відпускається споживачам, які встановлюються постановами НКРЕ (НКРКП, НКРЕКП), у відповідність з вимогами норм Порядку доведення до споживачів інформації про перелік житлово-комунальних послуг, структуру цін/тарифів, зміну цін/тарифів з обґрунтуванням її необхідності та про врахування відповідної позиції територіальних громад, затвердженого Наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України №390 від 30.07.2012 року (із змінами)

Звертаємо Вашу увагу, що надані рекомендації підлягають обов'язковому розгляду.

Про результати розгляду рекомендацій необхідно повідомити Кіровоградське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України у **десятиденний строк** з дня їх одержання.

За умови виконання положень рекомендації, провадження у справі про захист економічної конкуренції не розпочинається.

**Голова адміністративної колегії –
в.о. голови обласного територіального
відділення**

Л. Кондратенко